

Länsstyrelsen
Gävleborg

Naturvårdsenheten

BESLUT

2016-08-17

1 (11)

Dnr 511-7705-13
84-241

Se sändlista

BILDANDE AV LINGARÖ NATURRESERVAT

Beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) det område som avgränsats på karta enligt bilaga 1 och 2, med den gräns som slutligen märks ut i fält, som naturreservat. Naturreservatets namn ska vara Lingarö naturreservat.

För att tillgodose och uppnå syftet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet (se Föreskrifter för naturreservatet samt karta i bilaga 3).

Slutligen fastställer länsstyrelsen med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. skötselplan enligt bilaga 4 för naturreservatets långsiktiga vård. Förvaltare för naturreservatet ska vara länsstyrelsen.

Förevarande beslut träder i kraft när det vinner laga kraft. Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet. Föreskrifterna enligt punkten C om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet och om ordningen i övrigt inom naturreservatet träder dock i kraft den dag som framgår av kungörelsen i länets författningssamling, och dessa föreskrifter gäller därvid enligt 7 kap. 30 § andra stycket miljöbalken omedelbart, även om de överklagas.

Uppgifter om naturreservatet

Benämning:	Lingarö naturreservat
NVR-id:	21-2041708
Kommun:	Hudiksvall
Lägesbeskrivning:	Ca 5 km öster om Hudiksvall. Se bifogad översiktskarta (bilaga 2)
Centrumkoordinater (SWEREF99 TM):	N: 6845156 E: 618990
Gräns:	Se bifogad beslutskarta (bilaga 1), gränsen är markerad med den svartstreckade linjen, samt brytpunktskarta (bilaga 5).
Fastigheter:	Del av Lingarö 3:13, del av Lingarö S:5
Markägare:	Privata
Areal (från VIC Natur):	Total areal 39,9 ha Landareal 29,1 ha Produktiv skogsmark 28 ha Därav naturskog* ca 25 ha *Areal från länsstyrelsens naturskogsinventering
Förvaltare:	Länsstyrelsen
Friluftsliv:	Området är av stort intresse för friluftslivet.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara den biologiska mångfalden och att vårda och bevara den värdefulla naturmiljön i området och att tillgodose friluftslivets behov av områden. De värdefulla livsmiljöerna naturskogsartad kalkbarrskog, hållmarkstallskog, barrblandskog och sekundär lövskog samt de typiska växt- och djursamhällen som är karakteristiska för dessa livsmiljöer i skogslandskapet norr om Limes Norrlandicus ska ha gynnsamt tillstånd*. Strukturer som död ved och gamla träd ska förekomma i för livsmiljöerna gynnsam omfattning. Skyddsvärda marksvampar som är knutna till miljön

* =Gynnsamt tillstånd (på objektsnivå) är jämförbart med begreppet gynnsam bevarandestatus. Vad som menas med gynnsam bevarandestatus definieras i 16 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

kalkbarrskog, exempelvis raggtaggsvamp och koppartaggsvamp ska förekomma i för livsmiljön gynnsam omfattning. Det ska finnas möjlighet för besökare att uppleva naturen i området.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och arbetsföretag i området förhindras.
- Naturskogen och största delen av övrig skog i naturreservatet lämnas till fri utveckling.
- Skötselåtgärder som gynnar kalkbarrskogens marksvampflora får genomföras, exempelvis försiktigt markslitage på mindre ytor.
- Naturvårdsinriktad skötsel med syfte att gynna löv genomförs i den lövdominerade skogen kring de gamla åkermarkerna vid Otterskår.
- Lämpliga åtgärder vidtas för att underlätta allmänhetens friluftsliv.

Skäl för beslutet

De främsta naturvärdena i området, och de som ligger till grund för bildandet av naturreservatet, är värdena knutna till den varierande barrnaturskogen i området.

Här finns bland annat en grandominerad naturskog på kalkrik mark. Skogen hyser en rik marksvampsflora med arter som är karakteristiska för en kalkbarrskog. Många av dem är rödlistade arter eller signalarter och som exempel kan nämnas koppartaggsvamp, raggtaggsvamp och grangråticka. Samtliga är upptagna på 2015 års rödlista, raggtaggsvamp som starkt hotad (EN), övriga som sårbara (VU).

Kring och på bergsknallarna finns hällmarker och bitvis rikblockig terräng. På höjderna växer en gammal hällmarkstallskog med gott om tallöverståndare i åldrar mellan 200-300 år. I sluttningarna ökar graninslaget successivt och skogen övergår till barrblandskog med ett påtagligt inslag av gamla lövträd i form av asp och björk i blockiga partier.

De största hoten mot de värdefulla naturmiljöerna och den biologiska mångfalden i området är skogsbruk och exploatering.

Föreskrifter för naturreservatet

Föreskrifterna under A och C nedan utgör inte hinder för förvaltaren av naturreservatet eller av förvaltaren utsedd uppdragstagare att utföra de åtgärder som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet, som framgår av föreskrifterna B1-B7 nedan och som preciseras i fastställd skötselplan. Inte

heller utgör föreskrifterna hinder för länsstyrelsen eller av länsstyrelsen utsedd uppdragstagare att utföra inventeringsverksamhet, nödvändig insamling av bestämningsmaterial, eller annan dokumentation av växt- och djurliv, andra naturförhållanden och friluftsliv inom naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver vad som gäller enligt andra författningar är det förbjudet att

1. avverka träd eller buskar, eller att ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,
2. uppföra eller anlägga byggnad, brygga, bro, mast, antenn, torn, campingplats, luft- eller markledning, stängsel, hägnad eller annan anläggning,
3. anlägga väg, stig, vandringsled eller parkeringsplats,
4. bedriva vattenverksamhet, som t.ex. att utföra vattenreglering eller leda bort vatten,
5. bedriva täkt, anordna upplag, borra, mejsla, måla, spränga, gräva, schakta, dämma, tippa, fylla ut, dika, dikesrensa, muddra, eller på annat sätt skada mark och block,
6. bedriva mineralutvinning,
7. använda eller sprida kemiska och biologiska bekämpningsmedel, kalk, gödselmedel eller växtnäringssämnen,
8. framföra motordrivet fordon på land,
9. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift,
10. plantera in eller sätta ut växt- eller djurart,
11. upplåta mark för organiserade tävlingar till annan än den som har Länsstyrelsens tillstånd till sådan tävling,
12. upplåta mark för militära övningar.

Föreskrift 1 ovan, utgör inte hinder för att på sträckningen för skidspår, markerat på karta i bilaga 3, kapa en lucka i nedfallna träd samt att röja buskar och småträd med brösthöjdsdiameter mindre än 6 cm.

Föreskrift 8 ovan utgör inte hinder för älgragare eller liknande som behövs för uttransport av större vilt från området vid den jakt som är tillåten i naturreservatet. Uttransporten ska ske på så sätt att skador på mark och vegetation minimeras. Föreskriften utgör inte heller hinder för att köra upp skidspår, markerat på karta i bilaga 3.

Föreskrift 9 ovan utgör inte hinder för jaktlagets uppsättning av tillfälliga skyltar i samband med den jakt som är tillåten i reservatet.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla visst intrång

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktigas ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla följande intrång.

1. Utmärkning av naturreservatets gräns enligt Naturvårdsverkets anvisningar.
2. Uppsättning och underhåll av informationstavlor.
3. Anläggning och underhåll av anläggningar för friluftslivet som exempelvis stigar, rast- och grillplatser i naturreservatet.
4. Genomförande av återkommande skötselåtgärder för att gynna marksvampfloran i kalkbarrskogen, t ex försiktig markstörning på mindre ytor eller skogsbete, i föreskriftsområde 1, enligt karta, bilaga 3.
5. Genomförande av återkommande naturvårdsinriktade skötselåtgärder, t.ex. ringbarkning, röjning och gallring av gran, för att gynna lövträd i föreskriftsområde 2 enligt karta, bilaga 3.
6. Genomförande av återkommande skötselåtgärder så som röjning av vedartad igenväxningsvegetation och flytt av lågor i föreskriftsområde 3 enligt karta, bilaga 3.
7. Undersökning och dokumentation av växt- och djurliv, andra naturförhållanden och friluftsliv.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet

Utöver vad som gäller enligt andra författningar är det förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon på land,
2. Ta ved. Eldning är endast tillåten om egen ved tagits med,
3. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller omkullfallna träd och buskar,
4. skada, plocka eller samla in växter, svampar och lavar,
5. klättra i boträd, uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt, samla in djur eller på annat sätt skada eller störa djurlivet,
6. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift,
7. skada fast föremål eller ytbildning, så som att omlagra eller bortföra sten, gräva, eller därmed jämförligt,
8. utan länsstyrelsens tillstånd använda området för organiserade tävlingar,
9. använda området för militära övningar.

Föreskrift 1 ovan utgör inte hinder för körning med snöskoter vintertid på fruset och väl snötäckt underlag.

Föreskrift 4 ovan utgör inte hinder för plockning för eget behov av sådana bär, matsvampar och växter som inte rödlistade.

Föreskrifterna 1, 5 och 6 ovan utgör inte hinder för innehavare av särskild rätt i samband med den jakt som är tillåten i naturreservatet.

Föreskrift 5 utgör inte hinder för tillåtet fiske.

Föreskrift 6 utgör inte hinder för tillfällig skyltning i samband med tillståndsgivna organiserade tävlingar enligt föreskrift 8.

Andra bestämmelser som gäller för området

Samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken för verksamheter eller åtgärder som väsentligt kan komma att ändra naturmiljön krävs med tillsynsmyndigheten, även om en verksamhet eller åtgärd inte är förbjuden enligt naturreservatets föreskrifter.

Ärendets beredning

Området nyckelbiotopinventerades av Skogsstyrelsen 2012 och sammanlagt 22 ha av skogen klassades som nyckelbiotop. Markägaren uttryckte då sitt intresse för att området skulle skyddas formellt. Skogsstyrelsen önskade att länsstyrelsen kunde överta hanteringen av området på grund av dess storlek och så skedde. Länsstyrelsen inventerade området 2013 och påbörjade under 2014 naturreservatsbildningen efter att Naturvårdsverket godkände detta. En del av Bastsjön samt havsområdet utanför nyckelbiotoperna togs med i naturreservatet av arronderingsskäl.

Området värderades på våren 2014 av N.A. Stefansson AB. Förhandlingen med markägaren utfördes därefter av konsultfirman NAI Svefa AB och överenskommelse om intrångsersättning tecknades i augusti 2014. Under 2016 har också en mindre del av den angränsande fastigheten Lingarö S:5 tagits med i naturreservatet.

Förbudet mot att avverka träd eller buskar, eller att ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfällor, medför att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom berörda fastigheter. Överenskommelse om ersättning enligt 34 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. och enligt 31 kap. miljöbalken har därför träffats med berörda sakägare.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, har Länsstyrelsen gjort bedömningen att föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

Beslut och skötselplan skickades på remiss till sakägare, myndigheter och andra berörda den 17 mars 2016. Följande synpunkter inkom:

- Havs- och vattenmyndigheten tillstyrker förslaget men anser att skälen till att marina och limniska miljöer ingår i naturreservatet ska beskrivas på ett tydligare sätt. Länsstyrelsen har nu gjort detta under stycket ärendets beredning.
- Norrhälsinge miljökontor, Hudiksvalls kommun tillstyrker bildandet av naturreservatet och framför synpunkter kring stigar och friluftsliv i naturreservatet, bland annat att alla stigar i området bör vara med på kartorna. Länsstyrelsen har nu tagit med dessa.
- Skogsstyrelsen ser positivt på bildandet av Lingarö naturreservat.
- Hudiksvalls Jaktvårdsförening anser att reservatsföreskrifterna är väl anpassade till den jakt som bedrivs i området.
- Lingarö Intresseförening framför att de behöver ha möjlighet att hålla sträckningen för skidspåret som dras vintertid genom området fritt från fallna träd och sly. De önskar därför undantag för detta från föreskrift

A1. Länsstyrelsen har lagt till ett sådant undantag efter A-föreskrifterna. Man önskar också att en grillplats anläggs på Skorvberget.

Länsstyrelsen har tagit med detta som en möjlig åtgärd i skötselplanen.

- Sveriges Geologiska Undersökning tillför information om områdets geologi. Man vill även uppmärksamma länsstyrelsen på att det finns ett befintligt undersökningstillstånd enligt minerallagen inom området och man anser att innehavaren av detta ska höras innan beslut om naturreservatsbildning tas. Remissen för naturreservatsbeslut och skötselplan har också skickats till och mottagits av aktuellt företag. Företaget har inte kommit med några synpunkter.

Länsstyrelsens motivering av beslutet

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 1 § andra stycket miljöbalken ska densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Enligt 7 kap. 4 § första stycket miljöbalken får länsstyrelsen förklara ett mark- eller vattenområde som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer, tillgodose behov av områden för friluftslivet, samt även för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer, och/eller skydda, återställa eller nyskapa livsmiljöer för skyddsvärda arter.

Enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken, följer att det i beslutet ska anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet. Enligt paragrafens tredje stycke får länsstyrelsen meddela beslut om nya inskränkningar eller nya skäl för naturreservat om det behövs för att uppnå syftet med skyddet.

Enligt 7 kap. 6 § miljöbalken får länsstyrelsen förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla visst intrång om det behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet.

Enligt 7 kap. 25 § miljöbalken gäller att vid prövning av frågor om skydd av områden skall hänsyn tas även till enskilda intressen. En inskränkning i enskilds rätt att använda mark eller vatten som grundas på skyddsbestämmelse i kapitlet får därför inte gå längre än som krävs för att syftet med skyddet skall tillgodoses.

Enligt 7 kap. 30 § första stycket miljöbalken jämfört med 22 § första meningen förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. får länsstyrelsen

meddela föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet.

Beskrivning av området

Naturreservatet ligger på halvön Lingarö några kilometer öster om Hudiksvall. Det sträcker sig över en höjdrygg med två bergsknallar som ligger mellan Bastsjön och Hudiksvallsfjärden och vidare en bit söderut över ett flackare område. Berggrunden i området utgörs av granodiorit som är en granitliknande bergart. I områdets flackare södra del är marken kalkrik och det är sannolikt en förekomst av skalgrus som är förklaringen till detta.

På den kalkrika marken finns en grandominerad naturskog med en rik marksvampsflora med arter som är karakteristiska för kalkbarrskogar. Många av dem är rödlistade arter eller signalarter och som exempel kan nämnas koppartaggsvamp, raggtaggsvamp och grangråticka. Samtliga är upptagna på 2015 års rödlista, raggtaggsvamp som starkt hotad (EN), övriga som sårbara (VU). Det är gott om gamla träd och död ved i form lågor i granskogen. Ullticka (NT) förekommer på många lågor och även doftskinn (NT) har påträffats här.

Kring och på bergsknallarna finns hällmarker och bitvis rikblockig terräng. På höjderna växer en gammal hällmarkstallskog med rikligt inslag av tallöverståndare i åldrar mellan 200-300 år. I sluttningarna ökar graninslaget successivt och skogen övergår till barrblandskog med ett påtagligt inslag av gammalt löv i form av asp och björk i blockiga partier. Även i denna del finns det en hel del död ved i form av lågor och torrakor.

I naturreservatet finns också ett område med gammal kulturmark. Här fanns tidigare flera slåtterytor som brukades fram till i mitten av 1940-talet. Därefter har de lämnats åt sitt öde och växt igen. Fortfarande finns ett par öppna ytor utan träd med högrötsvegetation och ormbunkar kvar. Omkring de gamla åkerfläckarna växer en äldre lövdominerad skog med främst asp och björk men även en del sälk och rönn. Många av lövträden är grova och det finns en rik tillgång på död lövved i olika dimensioner.

Skogsstyrelsen har registrerat tre nyckelbiotoper i området och dessa täcker huvuddelen av naturreservatet.

Kuststräckan i naturreservatet ingår i ett utpekad lekområde för sik.

Naturreservatet bjuder på en varierad natur att vistas i och flera välanvända stigar går igenom området. Uppifrån Skorvberget (den nordliga bergsknallen) har man en fin utsikt över Hudiksvallsfjärden.

Bedömning

Området behöver skyddas för att tillgodose behovet av orörda skogsområden och för att bevara skogslevande djur och växter. Området bidrar därmed till att uppfylla miljö kvalitetsmålet "Levande skogar" och "ett rikt växt- och djurliv" och är ett bra exempel på den typ av områden som ska prioriteras enligt länsstyrelsens och Skogsstyrelsens strategi för formellt skydd av skog i Gävleborgs län (länsstyrelsens rapport 2006:19-21).

Området finns inte upptaget i kommunens översiktsplan från 2008 eller i den naturvårdsplan som fastställdes 2010. Områdets naturvärden uppmärksammades först 2012 när Skogsstyrelsen nyckelbiotopsinventerade området. I naturvårdsplanen står det att kommunen som en övergripande målsättning antagit att det i nyckelbiotoper inte ska genomföras omfattande expolatering. Länsstyrelsen gör därför bedömningen att naturreservatet överensstämmer med kommunens intentioner i naturvårdsplanen.

Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk, andra arbetsföretag eller anläggningar ej går att förena med bevarande av områdets värden. Området är av stort värde för bevarande av den biologiska mångfalden. Det är därför enligt länsstyrelsens bedömning ett område som i enlighet med 1 kap. 1 § miljöbalken bör skyddas som naturreservat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken. Att så sker bedöms vara förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenområdena enligt 3 och 4 kap. miljöbalken.

I reservatsbildningsprocessen ingår som en del att i alla frågor göra en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen med den utgångspunkten att det ska finnas en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas genom förbudet/inskränkningen, och den belastning som förbudet/inskränkningen har för den enskilde. Vid denna avvägning, enligt 7 kap. 25 § miljöbalken, har länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med naturreservatet ska tillgodoses. Länsstyrelsen menar att den avgränsning av naturreservatet och de inskränkningar som gjorts i rätten att använda mark- och vattenområden är nödvändiga, och att de inte går längre än vad som krävs för att uppnå syftet med naturreservatet.

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna för den biologiska mångfalden och för allmänheten är så stora att de överväger de negativa effekter som kan uppstå för allmänheten och för berörda fastighets- och sakägare.

Upplysningar

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § andra stycket miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte (7 kap. 26 § miljöbalken). Enligt 7 kap. 7 § sista stycket miljöbalken gäller att beslut om dispens får meddelas endast om intrånget i naturvärdet kompenseras i skälig utsträckning på naturreservatet eller på något annat område.

Länsstyrelsen ska bedriva tillsyn över naturreservatet. I tillsynen ingår att tillse att reservatsföreskrifterna följs.

Av 29 kap. 2 och 2 a §§ miljöbalken följer bland annat att det kan medföra straffansvar att orsaka skada i eller bryta mot föreskrift som meddelats för ett naturreservat.

Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Eftersom naturreservatet syftar till att bevara biologisk mångfald ska eventuella vindfällen och stormskadad skog lämnas. Bestämmelserna i 5, 6 och 10 §§ skogsvårdslagen (1979:429) ska inte tillämpas inom naturreservatet.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 7.

Beslutet har fattats av länsrådet Veronica Lauritzsen. I ärendet, som har handlagts och föredragits av biolog Pernilla Hansson, har även biolog Sofia Engberg, enhetschef Ann Gudéhn, jurist Ann-Charlotte Nyman och biolog Rie Stagegaard deltagit.

Veronica Lauritzsen

Pernilla Hansson

Bilagor:

1. Beslutslista
2. Översiktskarta
3. Föreskriftskarta
4. Skötselplan
5. Brytpunktskarta
6. Sändlista
7. Hur man överklagar

Länsstyrelsen
Gävleborg

Tillhör beslut
2016-08-17

Dnr 511-7705-13
84-241

Bilaga 1

Lingarö naturreservat Beslutskarta

Bakgrundskarta: Fastighetskartan

Beslutskarta för Lingarö naturreservat
Gränsen är inmätt i fält

Centrumkoordinater N: 6845156 E:618990

Skala 1:10 000

0 50 100 200 300 400 Meter

----- Gräns för naturreservatet

----- Fastighetsgränser

Postadress

Besöksadress

Telefon

Faxnummer

E-post adress

Länsstyrelsen
801 70 Gävle

Borgmästarplan

010-225 10 00

010-225 11 50

gavleborg@lansstyrelsen.se

Länsstyrelsen
Gävleborg

Tillhör beslut
2016-08-17

Dnr 511-7705-13
84-241

Bilaga 2

Lingarö naturreservat Översiktskarta

Bakgrundskarta: Vägkartan

Centrumkoordinater N: 6845156 E: 618990

Skala 1:100 000

 Lingarö naturreservat

0 0,5 1 2 3 4 5 Kilometer

Postadress

Besöksadress

Telefon

Faxnummer

E-post adress

Länsstyrelsen
801 70 Gävle

Borgmästarplan

010-225 10 00

010-225 11 50

gavleborg@lansstyrelsen.se

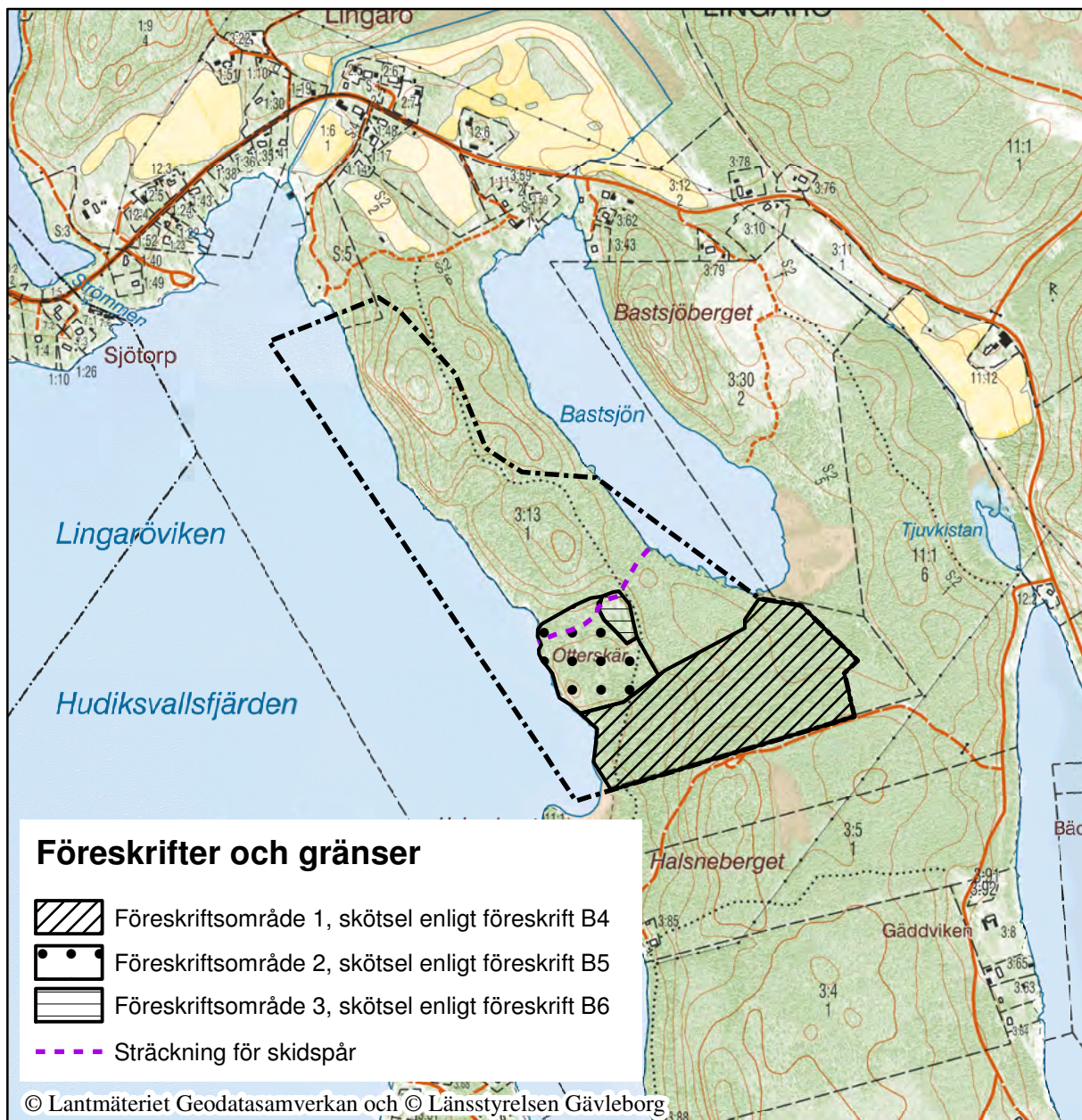
Länsstyrelsen
Gävleborg

Tillhör beslut
2016-08-17

Dnr 511-7705-13
84-241

Bilaga 3

Lingarö naturreservat Föreskriftskarta

Bakgrundskarta: Fastighetskartan

Föreskriftskarta för Lingarö naturreservat
Gränsen är inmätt i fält

Skala 1:10 000

Centrumkoordinater N: 6845156 E:618990

0 50 100 200 300 400 500 Meter

--- Naturreservatsgräns

Postadress

Besöksadress

Telefon

E-post adress

Länsstyrelsen
801 70 Gävle

Borgmästarplan

010-225 10 00

gavleborg@lansstyrelsen.se

Naturvårdsenheten

Se sändlista

SKÖTSELPLAN FÖR LINGARÖ NATURRESERVAT

BESKRIVNINGSDDEL

I skötselplanen anges målen med naturreservatet och de ska ligga till grund för dess vård och skötsel. Naturreservatet ska utmärkas genom förvaltarens försorg enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

1. Beskrivning av bevarandevärdena

1.1 Administrativa data

Objektnamn	Lingarö naturreservat
NVR-id	21-2041708
Län	Gävleborg
Kommun	Hudiksvall
Arealer (från VIC Natur):	Total areal 39,9 ha Därav landareal 29,1 ha Produktiv skogsmark 28 ha Naturskog* 25 ha *Areal från Länsstyrelsens naturskogsinventering
Naturtyper enligt Natura 2000: (Från NNK)	Taiga (9010): 8,2 ha Obestämd taiga/ näringsrik granskog/(9830): 12,8 ha Öppna mossar och kärr (7140): 0,06 ha
Naturtyper landareal (enligt Metrias naturtypskartering KNAS):	Tallskog: 2,9 ha Granskog: 12,5 ha Barrblandskog: 5,6 ha Lövblandad barrskog: 5,5 ha Triviallövskog: 1,4 ha Övriga skogsimpediment: 1,1 ha Våtmark: 0,1 ha Sjöar och vattendrag: 1,3 ha Hav: 9,4 ha
Prioriterade bevarandevärden: Markslag	Skog

Naturtyper	Barrskog, lövblandad barrskog samt lövskog
Strukturer	Stående och liggande död ved, grova och/eller gamla löv- och barrträd
Växt- och djursamhällen	Marksvampflora
Arter ArtDatabanken 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken SLU, Uppsala. Signalarter enl. Skogstyrelsens. 2005.	<u>Svampar:</u> Gultoppig fingersvamp - <i>Ramaria testaceoflava</i> NT Raggtaggsvamp - <i>Hydnellum mirabile</i> EU Dofttaggsvamp - <i>Hydnellum suaveolens</i> NT Dropptaggsvamp - <i>Hydnellum ferrugineum</i> NT Gul taggsvamp - <i>Hydnellum geogenium</i> NT Orange taggsvamp - <i>Hydnellum aurantiacum</i> NT Grangråticka - <i>Boletopsis leucomelaena</i> VU Svart taggsvamp - <i>Phellodon niger</i> NT Svartvit taggsvamp - <i>Phellodon connatus</i> NT Koppartaggsvamp - <i>Sarcodon lundellii</i> VU Skrovlig taggsvamp - <i>Sarcodon scabrosus</i> NT Riddarmusseron - <i>Tricholoma flavovirens</i> S Fjällig taggsvamp - <i>Sarcodon imbricatus</i> S Kötticka - <i>Leptoporus mollis</i> NT Doftskinn - <i>Cystostereum murrarii</i> NT Granticka - <i>Phellinus chrysoloma</i> NT Ullticka - <i>Phellinus ferrugineofuscus</i> NT <u>Lavar:</u> Skinnlav - <i>Leptogium saturninum</i> S <u>Kärlväxter</u> Nattviol - <i>Platanthera bifolia</i> Knärot - <i>Goodyra repens</i> NT Tallört - <i>Monotropa hypopitys</i>

Friluftsliv	Upplevelse, orörd natur, vandring
Bebyggelse och anläggningar	Stigar

1.2 Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning

Marken i naturreservatet har varit i nuvarande släkts ägo sedan slutet på 1800-talet. Marken och skogen i naturreservatet ligger lättillgängligt nära själva gården och den gamla skogen har också prägel av en "bondeskog". Man har plockhuggit träd och tagit rätt på vindfällan för att få virke och ved, men det finns inga spår av några mer genomgripande avverkningar. Sannolikt har också skogen använts till skogsbete. Många tallar i den grandominerade skogen i södra delen av naturreservatet är spärrgreniga, vilket indikerar att skogen tidigare varit mer öppen.

Den flackaste och lägst belägna delen i området är en tidigare havsvik som heter Otterskär. Den bördiga marken här har varit jordbruksmark under lång tid. På en ägokarta över Lingarö från 1770 finns det en röding (uppröjning) för äng och hagar här. På nästa karta över området, från 1865 finns små åkervretar och ängar på platsen samt en liten lada. Marken brukades som slåttermark fram till 1940-talet. Åkrarna kallades för Otterskärstäkterna. Höet lagrades i ovan nämnda lada och kördes sedan hem till gården över Bastsjön under vintern. Väl skyddade under en sten ligger fortfarande de gamla hässjestörarna kvar. Idag har den gamla åkermarken till stora delar växt igen, men fortfarande finns några öppna gläntor kvar. Från ladan finns bara grunden kvar.

Mitt i skogen, mellan de två bergsknallarna finns en liten glänta i skogen. Här odlade man rovor åt djuren på gården i början av 1900-talet.

1.3 Områdets bevarandevärden

1.3.1 Biologiska bevarandevärden

Lingarös höga naturvärden är knutna till den varierade naturskogen i området, samt till den lövdominerade skogen på den gamla kulturmarken som också finns här. I området finns tre lite olika barrdominerade naturskogar med varierande naturvärden.

Den första är den grandominerade kalkbarrskogen på det relativt flacka området i södra delen av naturreservatet. Här finns en ovanligt rik marksvampflora med arter som är karakteristiska för kalkbarrskogar. Många av dem är rödlistade arter eller signalarter och som exempel kan nämnas raggtaggsvamp, gultoppig fingersvamp och skrovlig taggsvamp. Skogen är olikåldrig och det är gott om granar och tallar på 150 år och uppåt. Det är rikligt med död ved här, främst i form av lågor av gran och tall, men även en del torrakor.

Den andra skogstypen finns i det kuperade området kring de två bergsknallarna där marken är mager och bitvis storblockig. Här växer en barrblandskog med ett påtagligt inslag av gammalt löv i form av asp och vårtbjörk på blockiga partier. Gamla granar och tallar på omkring 200 år förekommer allmänt och tillgången på död ved är god.

På den högsta bergsknallen i områdets norra del övergår barrblandskogen till områdets tredje skogstyp, gammal hållmarkstallskog. Här är det gott om gamla träd i åldrar mellan 200-300 år av såväl gran som tall.

Inom området finns också ett parti med gammal igenvuxen åkermark. Idag finns höga värden knutna till gamla grova lövträd, främst i form av vårtbjörk och asp, samt död lövved i anslutning till de tidigare öppna markerna.

1.3.2 Kulturhistoriska bevarandevärden

En kulturlämning finns i naturreservatet; grunden efter ängsladan på Otterskär. Några registrerade fornlämningar finns inte.

I skogen finns det spår från en aktivitet som är intressant att nämna. Omkring 1915 var det några Hudiksvallsbor som startade ett företag som skulle sälja is till Tyskland. Isen skulle tas från Bastsjön och transporteras genom skogen med hjälp av en motordriven transportör ner till väntande fartyg nere vid havsstranden. Det blev ingen bra affär, endast en last skeppades iväg. Det var mellan de två bergknallarna som man fraktade ner isen och den sista biten ned till havet kallas än idag för isrännan. I terrängen är det lätt att se sträckningen för den. Nere vid havet kan man se järnringar i stenar som var tänka till fartygen när de skulle förtöja.

1.3.3 Geovetenskapliga bevarandevärden

Den kalkhaltiga marken i områdets södra del har inneburit goda förutsättningar för områdets rika marksvampflora att utvecklas. Sannolikt är det förekomst av skalgrus som är förklaringen till kalkinnehållet i marken.

1.3.4 Bevarandevärden för friluftsliv

Naturreservatet är av stort intresse för friluftslivet. Området har ett relativt tätortsnära läge genom att det ligger bredvid byn Lingarö samt att avståndet till Hudiksvall endast är 5 km fågelvägen. Naturreservatet bjuder på en varierad natur att vistas i och flera välanvända stigar går igenom området. Uppifrån Skorvberget (den nordliga bergsknallen) har man en fin utsikt över Hudiksvallsfjärden.

1.4 Källförteckning

Rödlistade arter i Sverige 2015, ArtDatabanken SLU, Uppsala, 2015
Inventeringsrapport för Lingarö, Länsstyrelsen 2013

Skogsstyrelsens Nyckelbiotopsinventering, 2012
Skogsstyrelsens inventering "Skog och historia", 1999
Sundberg, Åke, Hudiksvall, pers.komm, 2015

PLANDEL

2. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Naturreservatet är indelat i 4 skötselområden, vilka utgår från den skötsel som ska genomföras. Skötselområdena är:

- 1: Barrdominerad skog samt hav och sjö, med i huvudsak fri utveckling
- 2: Lövdominerad skog med lövgynnande skötsel
- 3: Öppen kulturmark med skötselåtgärder som röjning av vedartad igenväxningsvegetation
- 4: Information och friluftsliv

Skötselplanens skötselområde 1: Barrdominerad skog samt hav och sjö, med i huvudsak fri utveckling, 36,5 ha

Beskrivning

I skötselområdet ingår större delen naturreservatet. Det är den grandominerade kalkbarrskogen i områdets södra del, barrblandskogen på bitvis blockig mark och med påtagligt inslag av äldre löv, samt hållmarkstallskogen på den norra bergsknallen. Ca 4 ha av skötselområdet utgörs av yngre produktionsbestånd med barrblandskog.

Bevarandemål

Skogen är naturskogsartad, olikåldrig och är rik på strukturer som gamla träd, döda stående och liggande träd. I skogen finns goda förutsättningar för typiska naturskogsarter samt marksvampar knutna till kalkbarrskog. Skogen utvecklas fritt genom naturlig dynamik och naturliga processer. Arealen naturskog är minst 21 ha.

Skötselåtgärder

Inga skötselåtgärder är för närvarande planerade i området. Om det visar sig att förhållandena för marksvampfloran i kalkbarrskogen försämras kan åtgärder som till exempel försiktig markstörning på mindre ytor eller bete bli aktuellt.

Skötselplanens skötselområde 2: Lövdominerad skog med lövgynnande skötsel, 3 ha

Beskrivning

Äldre lövdominerad skog på och omkring en gammal kulturmark. 0,7 ha av delområdet brukades som slåttermark till 1940-talet och har med undantag från några mindre gläntor i stort sett växt igen. Skogen i delområdet domineras av

asp och vårtbjörk men även en del sälj och rönn förekommer. Särskilt i kantzonen mot de gamla åkrarna är det gott om grova gamla lövträd och förekomsten av grov död lövved är riklig. En hel del gran i 30–60-års åldern har kommit upp under lövträden. Bitvis dominerar granen över lövet. Ett flertal tallöverståndare på över 150 år förekommer också i området.

Bevarandemål

Skogen domineras av vårtbjörk och asp, men även andra lövträdsarter samt gran och tall finns i området. Det finns gott om strukturer som grova träd, gamla lövträd och död lövved. I området finns goda förutsättningar för typiska arter knutna till lövskog, både vad det gäller fåglar, mossor och lavar. Arealen lövdominerad skog ska vara minst 2,5 ha.

Skötselåtgärder:

För att behålla en lövdominerad skog behöver en del återkommande lövgynnande åtgärder göras. Skötselåtgärderna inriktas på de delar av skötselområdet som idag har en hög lövandel och eller förekomst av grova lövträd. I dessa delar röjs/gallras en del av den uppväxande granen bort. En del lite äldre, grövre granar kan ringbarkas för att på ett par års sikt dö och tillföra ytterligare mängd död ved till området.

Fällda träd lämnas i utgångsläget kvar i området, men om det av någon anledning inte är lämpligt, t.ex. på grund av risk för en alltför negativ påverkan på marfloran, kan de flyttas till annan lämplig plats i naturreservatet.

Skötselplanens skötselområde 3: Öppen kulturmark med skötselåtgärder som röjning av vedartad igenväxningsvegetation, 0,4 ha

Beskrivning

Delområdet består av den största gläntan som finns kvar på kulturmarken i området. Skogen tränger sig på från kanterna men med undantag för några spridda träd är gläntan i övrigt öppen. Vegetationen utgörs av höga örter och örnbräken. Det finns inga uppgifter om några särskilda botaniska värden i området.

Bevarandemål

Gläntan bevaras med dagens storlek som ett minne av områdets kulturhistoria samt av friluftsmässiga skäl. Den hålls fri från vedartad igenväxningsvegetation och innehåller några spridda träd.

Skötselåtgärder:

Vedartad igenväxningsvegetation i form av buskar och små träd röjs bort initialt och därefter vid behov.

*Skötselplanens skötselområde 4: Information och friluftsliv***Beskrivning**

Naturreservatet är av stort intresse för friluftslivet. Området har ett relativt tätortsnära läge genom att det ligger bredvid byn Lingarö samt att avståndet till Hudiksvall endast är 5 km fågelvägen. Naturreservatet bjuder på en varierad natur att vistas i och flera välanvända stigar går igenom området. Vintertid brukar Lingarö Intresseförening dra upp ett skidspår mellan Bastsjön och havet. Uppifrån Skorvberget (den nordliga bergsknallen) har man en fin utsikt över Hudiksvallsfjärden.

Bevarandemål:

- Naturreservatets gräns ska vara tydligt markerad.
- Entrépunkt med informationstavla finns vid Lingarögårdens parkering.
- Informationstavlor finns på minst 2 lämpliga ställen vid naturreservatets gräns.
- Det finns en markerad stigslinga i naturreservatet.
- De markerade stigarna underhålls och hålls fria från fallna träd.
- Vägvisning till naturreservatet finns från parkeringen samt från grusvägen i söder på fastigheten Lingarö 3:5.
- Vägvisning till parkeringen finns från landsvägen.

Skötselåtgärder:

- Områdets gräns markeras och underhålls
- Informationstavlor sätts upp på föreslagna eller alternativa platser och underhålls.
- Vägvisning till parkering och naturreservat ordnas. Vägvisning i naturreservatet ordnas där behov finns.
- Föreslagen eller alternativ stigslinga markeras upp i terrängen. Stigen förbättras där det är nödvändigt. Stigen underhålls och hålls fri från fallna träd.
- Rastplatser/grillplatser anläggs på lämpliga platser, exempelvis uppe på Skorvberget, om behov uppkommer.

Se anläggningskartan på sidan 10.

3. Uppföljning*3.1 Uppföljning av skötselåtgärder*

Länsstyrelsens personal eller andra av länsstyrelsen anlitade entreprenörer ansvarar för dokumentation och rapportering av vilka åtgärder som genomförts och när de genomförts. Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning och utvärdering av genomförda skötselåtgärder sker för:

- Eventuella skötselåtgärder för att gynna marksvampfloran i skötselområde 1.
- Lövgynnande åtgärder i skötselområde 2.
- Røjning av vedartad igenväxningsvegetation i skötselområde 3.
- Gränsmarkering, informationstavlor, stigmarkeringar, underhåll av markerade stigar i naturreservatet samt eventuella rastplatser/grillplatser.

3.2 Uppföljning av bevarandemål

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen specificeras i dokumentet "Uppföljningsplan för Lingarö naturreservat" vilket fastställs i samband med naturreservatets bildande. Mer information om Länsstyrelsens uppföljning finns i "Uppföljning av skyddade områden i Gävleborgs län – policy och översiktlig plan 2012".

4. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Var	Priori- tering	Finansiering
Markering och underhåll av naturreservatets gräns	Initialt och därefter vid behov	Naturreservatets gräns, se beslutskarta	1	Skötselanslaget
Ta fram, sätta upp och underhålla informationstavlor	Initialt och därefter vid behov	Se föreslagen placering i karta på sid 10	1	Skötselanslaget
Ordna vägvisning	Initialt och därefter vid behov	Se föreslagna placeringar i karta på sid 10	1	Skötselanslaget
Hålla stigar fria från fallna träd	Vid behov	Markerad stig på kartan på sid 10	2	Skötselanslaget
Anlägga rastplats/grillplas	Vid behov	Se föreslagen placering i karta på sid 10	3	Skötselanslaget
Markera och förbättra stigar	Initialt och därefter vid behov	Se föreslagen placering i kartan på sid 10	2	Skötselanslaget
Eventuella skötselåtgärder för att gynna marksvampfloran	Om behov uppkommer	Skötselområde 1, i föreskrifts-område 1	1	Skötselanslaget
Lövgynnande åtgärder	Initialt och vid därefter vid behov	Skötselområde 2	2	Skötselanslaget

Röjning av igenväxnings- vegetation	Initialt och vid därefter vid behov	Skötselområde 3	3	Skötselanslaget
---	---	-----------------	---	-----------------

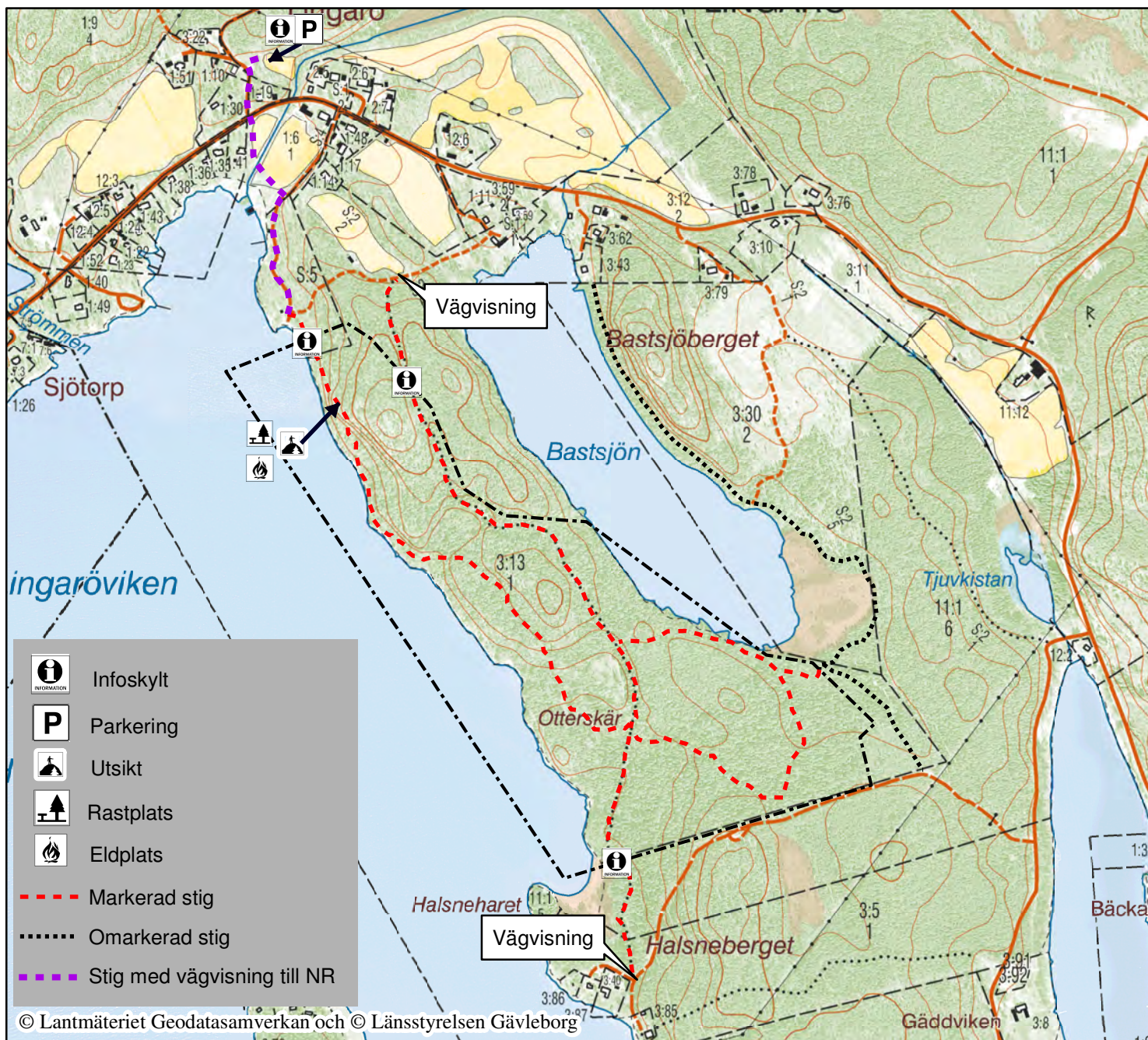
5. Revidering

Skötselplanen gäller tillsvidare, men bör löpande ses över och revideras vid behov. Om inte tidigare kan det vara lämpligt att revidera skötselplanen om ca 15 år.

Länsstyrelsen
Gävleborg

Lingarö naturreservat Skötselkarta anläggningar

Bakgrundskarta: Fastighetskartan

Skala 1:10 000

0 50 100 200 300 400 Meter

Karta tillhörande skötselplan för Lingarö naturreservat
Gränsen är inmätt i fält

Centrumkoordinater N: 6845156 E: 618990

Gräns för naturreservatet

Postadress

Besöksadress

Telefon

Faxnummer

E-post adress

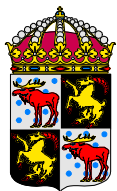
Länsstyrelsen
801 70 Gävle

Borgmästarplan

010-225 10 00

010-225 11 50

gavleborg@lansstyrelsen.se

Länsstyrelsen
Gävleborg

Tillhör skötselplan
2016-08-17

Dnr 511-7705-13 Sidnr 11 (11)
84-241

Lingarö naturreservat Skötselområdeskarta

Bakgrundskarta: Ortofoto

Skala 1:10 000

0 50 100 200 300 400 500 Meter

Karta tillhörande skötselplan för Lingarö naturreservat
Gränsen är inmätt i fält

Centrumkoordinater N: 6845156 E: 618990

Postadress

Besöksadress

Telefon

Faxnummer

E-post adress

Länsstyrelsen
801 70 Gävle

Borgmästarplan

010-225 10 00

010-225 11 50

gavleborg@lansstyrelsen.se

Teknisk beskrivning

2015-12-16

Ärendenummer
X1557

Lantmäteriingenjör
Jessica Ajram

Ärende	Lingarö naturreservat	
	Kommun: Hudiksvall	Län: Gävleborg

Koordinatsystem SWEREF 99 TM

Koordinatkvalitet Inre 30 mm, Yttre 190 mm

Punktnummer	Norr(N)	Öst(E)	Markering
1	6845666.10	618530.87	Rör i mark
10	6845013.00	619497.01	Rör i mark
11	6844989.44	619471.90	Rör i mark
12	6844908.17	619490.73	Rör i mark
2	6845693.26	618598.54	Rör i mark
3	6845667.16	618639.27	Rör i mark
4	6845550.94	618742.00	Rör i mark
5	6845410.86	618799.66	Rör i mark
6	6845366.27	618866.53	Rör i mark
6697	6844774.17	619047.70	Råsten
7	6845355.61	619006.11	Rör i mark
8	6845129.28	619312.13	Rör i mark
9	6845116.02	619390.89	Rör i mark

Framställd genom Nymätning och kopiering från registerkarta

Mätmetod Satellitmätning NRTK-tjänst

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga detta beslut skall Ni göra det **skriftligen** hos **Regeringen, Miljödepartementet**.

Brevet med överklagandet skall dock lämnas eller skickas till:

Länsstyrelsen Gävleborg
801 70 Gävle

eller via e-post till:

gavleborg@lansstyrelsen.se

Skrivelsen med överklagandet måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet.

Om överklagandet kommer in för sent kan det inte tas upp till prövning.

I överklagandet ska Ni ange

1. Ert namn och Er adress
2. vilket beslut Ni överklagar (diarienummer eller motsvarande)
3. vilken ändring Ni vill ha, samt
4. vilka skäl Ni anser att Ni har för ändringen.

Vill Ni veta mera om hur man överklagar kan Ni ta kontakt med Naturvårdsenheten vid Länsstyrelsen, telefon 010-225 10 00.

UPPLYSNINGAR

Regeringen prövar efter överklagande beslut av statliga myndigheter i frågor som rör bildande av naturreservat, utom frågor om ersättning, (18 kap 1 § miljöbalken).

Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Skogsstyrelsen och Havs- och vattenmyndigheten får överklaga beslut om bildande av naturreservat (40 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.).

Beslut om bildande av naturreservat får även överklagas av den som domen eller beslutet angår, om avgörandet har gått honom eller henne emot samt den myndighet, kommunala nämnd eller annan som enligt vad som är särskilt föreskrivet i balken eller i föreskrifter meddelade med stöd av balken har rätt att överklaga. Denna paragraf innebär inte någon inskränkning av rätten att överklaga enligt bestämmelser i rättegångsbalken (16 kap 12 § miljöbalken).